

55 § YHTEEN HIILEEN TAMPEREEN KAUPUNKISEUDULLA. NUORISOTYÖN SEUDULLINEN KOORDINAATIO. KATSAUS VUODEN 2024 TOIMINTAAN, SEKÄ JATKOHANKEHAKU VUODELLE 2025 (KLO 14:45, 20 MIN.)

Hyvinvointipäällikkö Nordling:

Sivistyspalvelutyöryhmä päätti kokouksessaan 26.10.2023 hakea Aluehallintovirastolta valtionavustusta Tampereen kaupunkiseudun nuorisotyön koordinoimiseksi ja työntekijän palkkaamiseksi. Haettu avustussumma oli 50 000 euroa, josta kunnille jäi omarahoitusosuudeksi yhteensä 5000 euroa (10 %.) Hankkeen hakijana toimi Ylöjärven kaupunki.

Projektikoordinaattori aloitti työnsä myönteisen avustuspäätöksen jälkeen 11.3.2024. Hankkeelle perustettiin ohjausryhmä, joka muodostui kaikkien kuntien nuorisotyöstä vastaavista henkilöistä, sivistyspalvelutyöryhmän jäsenestä Marko Lahtisesta, kunnallisen nuorisotyön osaamiskeskus Kanuunan koordinaattori Suvi Lappalaisesta (kesään 2024 saakka) sekä Nuorisotutkimusseuran johtavasta nuorisotutkijasta Tomi Kiilakoskesta. Kuntayhtymän hyvinvointipäällikkö osallistui ohjausryhmän kokouksiin kutsuttuna.

Hankkeen tavoitteiden toteutuminen

Kevään 2024 aikana projektikoordinaattori keräsi aineistoa päivitettävää seudullista nuorisotyön ohjelmaa varten. Aineistoa kerättiin nuorisotyöntekijöille suunnatulla kyselylomakkeella (lomakkeen laadinnassa tukena Kiilakoski), vierailamalla kaupungeissa, joissa seudullista nuorisotyön koordinointia on tehty jo aiemmin (Jyväskylä ja Lappeenranta), sekä tapaamalla yhteistyökumppaneita (mm. Humak, Osake, nuorisokeskus Marttinen.) Lisäksi projektikoordinaattori perehtyi ajankohtaisiin julkaisuihin ja artikkeleihin.

Hankkeessa keskusteltiin nuorisotyön kehittämisestä myös nuorten kanssa (mm. kaupunkiseudun nuorisovaltuustojen yhteistyöryhmä), mutta nuorten määrä jäi niin pieneksi, ettei keskusteluista voida tehdä yleistyksiä nuorten näkemyksistä. Saadut vastaukset olivat kuitenkin saman suuntaisia muun kerätyn materiaalin kanssa.

Loppukevään ja kesän aikana hankkeessa koottiin ja analysoitiin kerättyä aineistoa. Ohjausryhmän teki valintoja seudullisen nuorisotyön strategisista kärjistä tai painopistealueista aineiston pohjalta.

Elo-syyskuussa kuntayhtymän hyvinvointipäällikkö keräsi kaupunkiseudun nuorisotyöstä vastaavien näkemyksiä kunnallisen nuorisotyön toimintaympäristön muutoksista. Tausta-aineistona käytettiin elokuussa neljältä kaupunkiseudun ulkopuoliselta suuren kaupungin nuorisotyön johtajalta tai päälliköltä kerättyjä näkemyksiä. Aineistoa hyödynnetään erityisesti seudullisen nuorisotyön ohjelman laadinnassa.

Syksyllä 2024 rakennetaan seudullinen nuorisotyön ohjelma valmiiksi yhteistyössä kuntayhtymän hyvinvointipäällikön ja ohjausryhmän kanssa, kerätään palautetta toiminnasta, kirjataan hankkeen loppuselvitys ja jätetään Aluehallintovirastolle hakemus jatkohankkeesta. Alun perin suunnitellut seudullisen nuorisotyön ohjelman julkaisu sekä nuorisotyön ohjelman esittelyyn liittyvät lautakuntavierailut siirtyvät alkuvuoteen 2025.

Jatkohankehakemus

Tampereen kaupunkiseudun vapaa-aikatyöryhmä päätti esittää kokouksessaan 9.9.2024 sivistyspalvelutyöryhmälle, että Yhteen hiileen Tampereen kaupunkiseudulla -hankkeelle haetaan Aluehallintovirastolta jatkorahoitusta vuodelle 2025. Hallinnoinnista vastaa edelleen Ylöjärven kaupunki.

Ohjausryhmän kokouksessa 11.9. keskusteltiin Yhteen hiileen Tampereen kaupunkiseudulla -hankkeen jatkohakemuksen sisällöistä. Seudullinen nuorisotyön ohjelma on yhä kesken, mutta erilaisten aineistojen pohjalta on päädytty siihen, että keskeisiksi tavoitteiksi ohjelmaan nousee kolme kokonaisuutta:

- 1. Nuorisotyön johtaminen**
- 2. Osaamisen kehittäminen** (Tähän liittyy vahvasti myöhemmin tekstissä mainittu esiselvitys Osakkeen toiminnan mahdollisesta laajentamisesta)
- 3. Yhdessä tekeminen** (sisältää mm. uusiin ilmiöihin vastaamisen seudullisesti sekä nuorisotyöntekijöiden teemallisten verkostojen toiminnan mahdollistamisen seudullisesti.)

Hankehakemukseen kirjataan toimenpiteet ylle kirjattujen kokonaisuuksien alle. Toimenpiteisiin liittyvä työ on vielä kesken, mutta ne tulevat tukemaan edellä mainittuja kokonaisuuksia.

Esiselvityksen tekeminen Osakkeen toiminnan laajentamisesta nuorisopalveluiden henkilöstölle

Tausta

Tampereen seudun kasvatusta ja opetusalan osaamisen kehittämispalvelu Osakkeen toimintamalli kehittyi OKM perusopetuksen Osaava-ohjelman rahoituksen turvin vuonna 2010. Tampereen seudun kuntien omarahoitteisena palveluna Osake aloitti vuonna 2016, ja samalla Osakkeen palveluihin tulivat mukaan varhaiskasvatuksen ja lukiokoulutuksen henkilöstö. Osakkeen palvelut kohdentuivat koko varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa toimivalle henkilöstölle ammattinimikkeestä riippumatta, ja ovat siitä lähtien olleet keskeinen osa sivistyspalveluiden seutuyhteistyötä.

Asiantuntijatoimisto MDI:n toteuttama Osake-toiminnan ulkoinen selvitys- ja arviointityö valmistui keväällä 2022. Arvioinnin tavoitteena oli kuvata Osakkeen toiminnasta syntyviä hyötyjä, vaikutuksia ja kehittämistarpeita sekä tarkastella vaihtoehtoisia järjestämismalleja Osake-toiminnalle. Osana arviointia kuvattiin ns. mahdollisuuksien ikkunoita, joissa pohdittiin uusia avauksia ja suuntia Osakkeen toiminnassa.

Yhtenä uutena avauksena arvioinnissa esitettiin toiminnan kohdealojen laajentuminen; esimerkiksi kattamaan sivistystoimi laaja-alaisemmin. Selkeimpänä laajentumisen suuntana arvioinnissa nähtiin nuorisotyö, mutta myös muita suuntia tunnistettiin.

Arvioinnin mahdollisuuksien ikkunat eivät ole suoria ehdotuksia siitä, mihin Osakkeen toimintaa pitäisi kehittää, ja niiden yhteydessä korostettiin tarvetta keskustella Osakkeen toiminnan roolista ja tavoitteista, mikäli uusia avauksia edistetään. Lisäksi resurssoinnista huolehtimista pidettiin tärkeänä; hallitsematon kasvu voi heikentää Osakkeen perustehtävän eli osaamisen kehittämiseen suunnattujen palveluiden toteuttamista ja kuormittaa henkilöstöä kestävämmällä tavalla.

Esiselvityksen tekeminen Osake-toiminnan laajenemisesta nuorisopalveluiden henkilöstölle

Osakkeen työtiimissä on lyhyesti käyty keskustelua mahdollisesta toimialojen laajennuksesta. Keskustelu käynnistettiin, sillä parhaillaan on käynnissä AVI:n ja Tampereen kaupunkiseudun kuntien rahoittama Yhteen hiileen Tampereen kaupunkiseudulla -hanke. Hankkeessa luodaan kaupunkiseudun yhteisistä tarpeista nuorisotyön ohjelma, joka auttaa suuntaamaan työtä tulevien vuosien aikana. Yhtenä näkökulmana ohjelmassa on henkilöstön osaamisen kehittäminen, ja siihen uusien ratkaisujen etsiminen.

Yhteen hiileen Tampereen kaupunkiseudulla -hankkeen jatkohakemus vuodelle 2025 tullaan tekemään loppuvuodesta 2024. Osakkeen työtiimi suosittelee osana hankesuunnitelmaa rahoituksen hakemista Osake-toiminnan laajentumisen esiselvitykselle.

Esiselvitystyön avulla voidaan kartoittaa Osake-toiminnan laajenemisen toiminnallisia ja taloudellisia näkökulmia sekä kuvata nuorisotyön osaamisen kehittämisen nykytilannetta kaupunkiseudulla ja valtakunnallisesti. Esiselvityksen sisältönä tulisi olla mm. laajennuksen tavoitteet, organisointimahdollisuudet, resurssointi, vaikutukset ohjaus- ja rahoitusmalliin, hyödyt ja lisäarvo sekä haasteet ja riskit. Esiselvityksessä tulisi arvioida mahdollisuudet myös sivistyspalveluiden yhteiseen osaamisen johtamiseen. Esiselvityksen tuloksena saataisiin johtopäätökset ja suositukset sekä tarvittaessa suosituksia muihin laajentumisen suuntiin jatkossa.

Samassa yhteydessä on syytä keskustella, halutaanko Osakkeen toimialoja laajentaa jatkossa, tai avata keskustelu muista mahdollisuuksista Osakkeen laajenemisen suhteen. Mikäli esiselvitykseen ei saada rahoitusta AVI:n kautta, on hyvä käydä keskustelu myös siitä, toteutetaanko esiselvitys joka tapauksessa.

Jatkohankkeen rahoitus

Mahdollisen seudullisen nuorisotyön koordinaation valtionavustuksen osuus on 90 % kokonaisavustuksesta. Avustussumma seudulliselle koordinaatiolle on maksimissaan 50 000 euroa. Osakkeen esiselvitykseen varattava lisäkustannus (20 000 euroa) huomioiden haettava summa on kaikkiaan 70 000 euroa. Tällöin kunnille jäävä maksuosuus on yhteensä 7000 euroa. Kuntakohtaiset maksuosuudet ovat vuoden 2024 kuntaosuuksilla:

Kangasala	567 euroa
Lempäälä	420 euroa
Nokia	602 euroa
Orivesi	154 euroa
Pirkkala	350 euroa
Tampere	4256 euroa
Vesilahti	77 euroa
Ylöjärvi	574 euroa
Yhteensä	7000 euroa

Avustushakemuksen viimeinen mahdollinen jättöpäivä on 8.11.2024.

Asiaa kokouksessa selostaa Jukka Etu-Seppälä.

Sivistyspalvelutyöryhmä 26.9.2024

Hyvinvointipäällikkö Nordling

Sivistyspalvelujen työryhmä päättää

Päätösehdotus.

merkitä tiedoksi Yhteen hiileen Tampereen kaupunkiseudulla -hankkeen toimeenpanon tilannekatsauksen

Sivistyspalvelutyöryhmä päättää hakea Aluehallintovirastolta valtionavustusta jatkohankkeelle vuodelle 2025 siten, että haettava enimmäissumma on 50 000 euroa.

Lisäksi sivistyspalvelutyöryhmä päättää hakea Aluehallintovirastolta valtionavustusta esiselvityksen tekemiseksi Osakkeen toiminnan laajentamisesta nuorisopalveluiden henkilöstölle. Haettava summa on 20 000 euroa.

Ylöjärven kaupunki laatii kuntien väliset sopimukset mahdollisen valtionavustuksen myöntämisen jälkeen.

Päätös.

Sivistyspalvelutyöryhmä päätti asian esityksen mukaan.